

[Handelsministeren.]

gøre, og de staar alle i Forbindelse med Bestemmelserne i § 12, hvortil det ærede 4de Medlem for 2den Kreds (Lange), som talte for Det konservative Folkeparti, har gjort en Del Bemærkninger.

Det ærede Medlem sagde, at det var et mærkeligt Forslag, Handelsministeren her havde stillet, og føjede til, at det var stillet i Forbindelse med et Forslag af Venstre i Folketinget, og det ærede Medlem tillod sig den Bemærkning, at det ikke var noget fint Spil, jeg havde indladt mig paa sammen med Venstre ved at stille dette Forslag. Jeg ved nu ikke, hvad det ærede Medlem mener med, at det ikke er noget fint Spil. Hvis det ærede Medlem mener, at det var et utilbørligt Forslag, som det ærede Medlems gode Venner Venstre stillede, saa synes jeg, at det ærede Medlem først og fremmest burde vende sig imod dette Forslag og kritisere Venstre; men det har det ærede Medlem ikke gjort, det har det ærede Medlem ikke villet, og det forstaar jeg saa udmærket godt, for det ærede Medlem skal jo nemlig her i Landstinget spille sit eget Spil med Venstre i denne Forbindelse. Om dette Spil er fint eller mindre fint, skal jeg ikke indlade mig paa at vurdere; men jeg har ikke spillet noget Spil, fint eller ufint, med Venstre denne Sag vedrørende.

Forholdet er det, at Venstre i Folketinget har stillet et Forslag, hvorefter Udlånsrenten i Pengeinstitutterne, praktisk taget Bankerne, skulde begrænses til at være $5\frac{1}{2}$ pCt., det vil sige have en vis Højde over den højeste Indlånsrente, som er fastsat i Henhold til Loven, suppleret med en Bestemmelse om, at Handelsministeren i visse særlige Tilfælde kunde gøre Afvigelse derfra med $\frac{1}{2}$ pCt. Efter at Venstre, det ærede konservative Folkepartis sædvanlige allierede, navnlig i dette høje Ting, havde stillet dette Forslag, maatte det ærede Medlem og Venstre vide, at Spørgsmaalet om en Socialisering af Bankerne var rejst. Vi har ikke fra vor Side ment, at dette Spørgsmaal netop skulde rejses i den Forbindelse, her er Tale om, men naar Venstre, det største Oppositionsparti og Regeringsparti, før den nuværende Regerings Danelse fandt Sted, indlader sig paa at stille et Forslag af den Art, giver til Kende, at nu er det Partiets Opfattelse, at man bør foretage et Indgreb i Bankernes frie Udøvelse af Rentens Fastsættelse, maa enhver jo vide, at Socialdemokratiet vil være parat til at gaa ind i dette Arbejde paa et sagligt Grundlag. Thi det er netop i Overensstemmelse med, hvad der alle Dage har været Social-

demokratiets Krav, at vi skulde have Indseende med Pengeinstitutterne, med deres Forretningsførelse baade med Hensyn til det Udbytte, der gives af de investerede Kapitaler, og med Hensyn til den Rentepolitik, som de paagældende Institutioner fører. Men det af Venstre stillede Forslag var ikke antageligt, ikke fordi det ikke principmæssigt tiltalte os, men fordi det ikke lod sig praktisere i den foreslaaede Udformning. Den foreslaaede Maksimalrente paa $5\frac{1}{2}$ pCt. vilde utvivlsomt i Almindelighed blive en Minimalrente, idet den Rentemargen, der her kunde blive Tale om, ikke vilde være tilstrækkelig, i alt Fald ikke for Pengeinstitutterne, fordi der i mange Tilfælde ydes en lavere Rente end $5\frac{1}{2}$ pCt. Udlånsrenten er jo forskellig i Forhold til de forskellige Kategorier af Laan, ogsaa i Forhold til den Sikkerhed, der kan stilles af vedkommende Laantager. Derfor lod det Spørgsmaal, som her er rejst, sig ikke løse paa den af Venstre foreslaaede Maade. Hvis Venstres Forslag blev vedtaget, vilde det utvivlsomt føre til, hvad jeg ogsaa har gjort opmærksom paa under Forhandlingerne i det andet høje Ting, at en hel Del Laantagere i Bankerne vilde faa deres Rente sat op, ogsaa saadanne Laantagere, som Venstre ellers mener skulde hjælpes, Landbolaantagere, og desuden vilde andre Laantagere have vanskeligt ved at faa Laan i de paagældende Institutter, fordi deres Sikkerhedsstillelse ikke var en saadan, at Bankerne under de Forhold, som de nu skulde virke under, vilde løbe den Risiko at laane dem Penge. Mange af disse Laantagere vilde saa blive stillet over for at maatte gaa til Institutioner, der yder Kauti- on, og faa en saadan Kauti- on, naar de ikke kunde faa personlig Kauti- on, hvad de i mange Tilfælde sikkert ikke kunde faa paa en saadan Maade, at Bankerne kunde føle sig tilfredsstillede derved; de maatte gaa til saadanne Institutioner og betale en ekstra Rente for deres Kauti- on.

Derfor har Regeringen ikke kunnet gaa med til dette Forslag, men i Principet har vi ikke haft noget imod at drøfte Spørgsmaalet og søge at finde en Løsning deraf, og derfor har jeg stillet Forslaget i § 12, som i enhver Henseende er af den Beskaffenhed, at Pengeinstitutterne kunde arbejde under det. Der kan ikke gøres nogen saglig Indvending mod Regeringens Forslag. Man maa erkende, at det ikke vilde røre ved Bankernes Soliditet, ikke vilde røre ved deres Dispositionsfrihed ud over dette, at Bankerne ikke kunde udbetale mere end $5\frac{1}{2}$ pCt. i Dividende til deres